

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 71
van **BERT MAERTENS**
datum: 3 november 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Groenboek Bestuur - Totstandkoming en uitrol

Recentelijk werd het Groenboek Bestuur gepubliceerd. Het bestaat uit zes principes en dertig voorstellen voor een vernieuwende overheid.

Het Groenboek Bestuur werd op 28 oktober 2016 besproken door de Vlaamse Regering. Van 28 oktober tot en met 31 december 2016 loopt een consultatieronde, waarbij onder andere de strategische adviesraden, het Vlaams Parlement en de burger betrokken worden. Alle reacties zullen gebundeld worden in een publiek verslag, dat bezorgd zal worden aan iedereen die gereageerd heeft.

Deze resultaten zullen ook gebruikt worden als mogelijke input voor de opmaak van het nieuwe Vlaamse Bestuursdecreet dat verscheidene bestaande bestuurlijke decreten samenbrengt in één geïntegreerd decreet en verwacht wordt in de loop van 2018. Daarnaast zal de input ook gebruikt worden om mogelijke vernieuwingsprojecten op te starten binnen de overheid ter versterking van het beleid.

1. Het Groenboek is luidens de website overheid.vlaanderen.be tot stand gekomen 'via een intensieve, vooral interne dialoog'.

Kan de minister een overzicht geven van de diverse stadia in het ontwerpproces en van de betrokken instanties?

2. Hoe werden specifiek de lokale besturen betrokken bij de opmaak van dit Groenboek?
3. Op basis van welke criteria werden de weerhouden principes en ideeën geselecteerd?
4. Op de website overheid.vlaanderen.be lezen we dat er verschillende kanalen ingezet zullen worden om zo veel mogelijk betrokkenen te bereiken en uit te nodigen om deel te nemen aan de consultatie.

Kan de minister een overzicht geven van de media die ingeschakeld worden om dit, ten opzichte van het middenveld en de individuele burger, te bereiken?

5. Hoe zullen specifiek de lokale besturen betrokken worden in het verdere proces?
6. Zullen de principes en de voorstellen van het Groenboek ook verankerd worden in het decreet Lokaal Bestuur?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (71), Liesbeth Homans (138).

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 71 van 3 november 2016

van **BERT MAERTENS**

1. Het groenboek bestuur is het resultaat van de integratie van twee projecten.

Het project 'beleidsadvies en overleg' is in 2015 gestart als een vervolgtraject op de reeds gerealiseerde hervorming van de strategische adviesraden. De doelstelling van dat regeringsbreed project was de praktijk van de adviesverlening en de consultatieprocessen te verbeteren en te versterken, met een sterke inzet op een beleidsvoering in overleg en in samenwerking met alle belanghebbenden binnen en buiten de Vlaamse overheid. Het project kreeg vorm via een expertengroep van ambtenaren, een brede stuurgroep (leidend ambtenaren van de Vlaamse overheid, vertegenwoordigers van de strategische adviesraden en het (nieuwe) middenveld), een projectgroep, en twee klankbordgroepen, bestaande uit betrokkenen van binnen de Vlaamse overheid en externe stakeholders. Vanaf het begin was het opzet te werken met een groenboek om een ruime maatschappelijke discussie te kunnen starten over dit thema. Ik heb het project gezamenlijk aangestuurd met de Vlaamse minister bevoegd voor bestuurszaken en hierover reeds gerapporteerd in de beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2015-2016.

Ongeveer gelijktijdig met dit project 'beleidsadvies en overleg' is een tweede project 'bestuursdecreet' gestart. De eerste aanleiding daarvoor was de opmaak van een Vlaams bestuursdecreet, zoals vooropgesteld in het regeerakkoord. Maar ook andere bestuurlijke hervormingen uit de beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid en uit de beleidsnota Bestuurszaken hebben we van bij de start mee opgenomen in de scope van het project. Ook hier hebben we gekozen voor de opmaak van een groenboek om een breed maatschappelijk debat te kunnen organiseren over de vernieuwing van de Vlaamse overheid. Het project heeft vorm gekregen met een brede stuurgroep (leidend ambtenaren van de Vlaamse overheid), een projectgroep en drie redactiegroepen. Ook voor dit project is er een gezamenlijke aansturing door de Vlaamse minister bevoegd voor bestuurszaken en mezelf.

De beide projecten zijn vanaf de prille start ook opgenomen in het werkprogramma van het Voorzitterscollege van de Vlaamse administratie. Het Voorzitterscollege heeft een eerste versie van het groenboek besproken in februari 2016. In een volgende fase is het groenboek toegelicht en besproken in de managementcomités van de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse administratie. In april 2016 zijn over het groenboek bestuur themasessies georganiseerd. De projectgroep heeft over het resultaat van al deze initiatieven telkens teruggekoppeld naar het Voorzitterscollege en de bevoegde ministers.

Vanaf de start is er een ruime inhoudelijke afstemming geweest tussen de beide projecten en de bijhorende groenboeken. Uit discussies in stuurgroepen en andere overlegfora kwam steeds sterker de vraag naar voor om de beide groenboeken te integreren voor het externe debat en voor de consultatie. In juni 2016 hebben minister Homans en ik dan effectief een beslissing in die zin getroffen.

2. Reeds vanaf de start van de beide projecten hebben we aandacht besteed aan de impact op lokale besturen. Die betrokkenheid willen we vooral organiseren met het

groenboek zelf. We hebben aan de VVSG en aan de VVP daarom ook expliciet de vraag gesteld om hun reflecties te geven op het groenboek.

Op politiek niveau is het groenboek bestuur mee aangestuurd door minister Homans, die ook bevoegd is voor binnenlands bestuur. De leidend ambtenaar van het Agentschap Binnenlands Bestuur is lid van de stuurgroep van het groenboek bestuur, en het Agentschap Binnenlands Bestuur is ook in de redactiegroep van het bestuursdecreet vertegenwoordigd. Het is immers de bedoeling om een optimale afstemming te bereiken tussen het nieuwe bestuursdecreet en het nieuwe decreet Lokaal Bestuur. In het project 'beleidsadvies en overleg' hebben we aan de VVSG ook gevraagd om deel te nemen aan de klankbordgroep. De lokale besturen zijn ook vertegenwoordigd in verschillende strategische adviesraden.

3. De huidige voorstellen in het groenboek bestuur zijn het eindresultaat van de integratie van beide projecten en de hierin uitgewerkte voorstellen. Het proces is, zoals hierboven beschreven, interactief verlopen en deels organisch gegroeid uit de discussies.

De belangrijkste criteria waarop de voorstellen beoordeeld zijn, zijn de volgende.

- *Politiek engagement*
cf. het huidige regeerakkoord en de beleidsnota's Algemeen Regeringsbeleid en/of Bestuurszaken.
- *Decreetsevaluatie*
Het regeerakkoord bevat een opsomming van een aantal decreten die zeker opgenomen worden in het nieuwe bestuursdecreet. Over deze decreten zijn evaluatiefiches opgesteld op basis van een aantal criteria (noodzakelijkheid en detailniveau, vroegere evaluatie en mogelijke vernieuwing, digitalisering van de bestuurlijke processen). Het resultaat van deze evaluaties is verwerkt in de voorstellen van het groenboek. Vanaf de start hebben we wel overwogen om de lijst van te integreren decreten in het regeerakkoord uit te breiden met andere bestuurlijke decreten die hier inhoudelijk sterk verband mee houden.
- *Onderzoeksresultaten en beleidsadviezen*
Veel voorstellen vloeien voort uit aanbevelingen in verschillende wetenschappelijke rapporten en beleidsadviezen. De bronnen van de onderzoeken zijn aangehaald in het groenboek.
- *Maatschappelijke evoluties met impact op overheidsbestuur*
In het groenboek zijn een aantal voorstellen opgenomen die op het eerste gezicht niet onmiddellijk thuis horen in een bestuursdecreet, maar die vandaag wel reeds een uitdaging zijn voor de overheid van morgen. Via het groenboek willen we een discussie opstarten over hoe we moeten omgaan met deze uitdagingen en welke nieuwe initiatieven we hiervoor moeten nemen.
- *Afstemming met andere projecten en programma's*
In het groenboek zijn sommige voorstellen niet behouden omdat er reeds een voldoende ruim maatschappelijk debat over bestaat of omdat zij betrekking hebben op de interne werking van de Vlaamse overheid.
- *Mogelijkheid tot nieuwe voorstellen*
De keuze van de voorstellen in het groenboek is niet limitatief. Het staat iedereen vrij om eigen voorstellen toe te voegen. In die zin is de selectie van de huidige voorstellen relatief.

4. De bekendmaking gebeurt langs verschillende kanalen:
 - de verspreiding van een persbericht

- een online mediacampagne in De Morgen, De Standaard, Het Laatste Nieuws en Knack
 - een directe mailing naar de Verenigde Verenigingen, de strategische adviesraden, de VVSG, de VVP, het Vlaams Parlement, denktanks en academici
 - een oproep aan organisaties, verenigingen en lokale besturen om hun leden en achterban te informeren en te stimuleren om te reageren. Zij ontvangen hiervoor een kant-en-klaar bericht met illustratie, dat ze indien gewenst kunnen gebruiken op hun website of in hun magazine
 - de digitale communicatiekanalen van de Vlaamse overheid
 - een brede waaier aan communicatie-initiatieven naar medewerkers van de Vlaamse overheid, met o.a. aandacht in de nieuwsbrief 13, op overheid.vlaanderen.be en op de koepelsite, met workshops voor het middenkader en dialoogsessies voor het topkader.
5. We hebben de VVSG en de VVP rechtstreeks uitgenodigd om hun opmerkingen en eventuele aanvullingen bij het groenboek door te geven. Hun input zal mee verwerkt worden in het eindrapport dat in het voorjaar van 2017 zal voorgesteld worden.
 6. De timing en de aanpak van het decreet Lokaal Bestuur wijken af van het traject voor het Vlaams bestuursdecreet. We zullen wel zorgen voor een maximale afstemming tussen de beide bestuurlijke decreten. Uit het groenboek bestuur zullen ook nieuwe projecten voortvloeien met impact op lokale besturen. Deze initiatieven zullen niet noodzakelijk decretaal verankerd moeten worden.